

Rekenkamer Weert

Jaarverslag 2009 en Vooruitblik 2010

Maart 2010

Voorwoord

Beste raadsleden,

Voor u ligt het vierde jaarverslag van de rekenkamer Weert. Hierin willen wij verantwoording afleggen over onze resultaten, activiteiten, en gemaakte kosten in 2009. Daarnaast geven we aan wat u in 2010 van ons mag verwachten.

De positieve ervaring die we in 2008 hebben opgedaan met een werkbijeenkomst voor raadsleden hebben we in 2009 weer ingezet bij het onderzoek over de planning en control cyclus in relatie tot het coalitieprogramma.

Verder is vanaf 2009 de verantwoording over de implementatie van de rekenkameradviezen opgenomen in de planning en control cyclus van de gemeente Weert.

We bedanken iedereen voor de plezierige samenwerking in 2009. Samen met u werken we graag aan de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid in de gemeente Weert.

Anne-Marie Rooskens

Voorzitter Rekenkamer Weert

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Personele samenstelling	4
Onderzoeken 2009	5
- Onderzoek Quick scan integrale handhaving	5
- Onderzoek Planning en control van het coalitieprogramma	6
Overige resultaten 2009	8
- Voortgangsbewaking van onze onderzoeken	8
Personele en financiële inzet	10
- Vergaderingen	10
- Professionalisering rekenkamer	10
- Vergoeding externe leden versus geïnvesteerde uren	11
- Budget	11
De rekenkamer Weert in 2010 en verder	12

Inleiding

Dit jaarverslag is als volgt opgebouwd. Er wordt kort ingegaan op de samenstelling van de rekenkamer Weert, dan gaan we in op de onderzoeken en andere resultaten in 2009, de personele en financiële inzet. Als laatste kijken we vooruit naar de rekenkamer in 2010.

Personele samenstelling

In 2009 is de personele samenstelling van de rekenkamer ongewijzigd.

drs. M.A. Rooskens MSc   A.E. Louiza Denissen MBA   drs.ing. N. van Drunen MSc   mr. M.C.A. Huijs

Drs. Anne-Marie Rooskens MSc, voorzitter

Benoemd van 21 september 2005 – 21 september 2011

- concerncontroller gemeente Maasgouw

Drs. ing. Nol van Drunen MSc, lid

Benoemd van 21 september 2005 – 21 september 2011

- directeur/adviseur Adviesgroep Diemen & Van Gestel
- voorzitter Kwaliteitskring Noord-Oost Brabant
- voorzitter rekenkamercommissie Bernheze
- voorzitter rekenkamercommissie Heusden
- voorzitter rekenkamercommissie Bladel/Eersel/Oirschot/Reusel- de Mierden

Arlène Louiza Denissen MBA, lid

Benoemd van 29 oktober 2008 – 29 oktober 2014

- sectormanager bedrijfsvoering van de Vereniging Eigen Huis

mr. Margot Huijs, secretaris

- raadsadviseur/plv. griffier gemeente Weert

Onderzoeken 2009

Onderzoek: Quick scan Integrale handhaving

In 2009 hebben we de quick scan integrale handhaving uitgevoerd, waarin we het handhavingsbeleid van de gemeente Weert evalueren. De centrale vraagstelling luidt: *Wordt het integraal handhavingsbeleid van de gemeente Weert uitgevoerd conform de uitgangspunten?*

De belangrijkste conclusies en aanbevelingen worden hier weergegeven.

Conclusies

- De raad heeft geen kaders gesteld voor de handhaving binnen de gemeente.
- Uit de onderzochte dossiers blijkt dat gedogen gebeurt met een grote mate van terughoudendheid.
- De Nota integrale handhaving, deel A is niet gemeentebreed (sector I, II en III samen) geïmplementeerd in de organisatie.
- Er is geen gezamenlijk handhavingsprogramma (sector I, II en III samen) opgesteld dat op grond van het implementatieprogramma uit de Nota integrale handhaving, deel A is vereist.
- Er is niemand verantwoordelijk gemaakt (sectoroverstijgend) om te regelen dat problemen gezamenlijk worden opgepakt en opgelost en dat gemaakte afspraken worden bewaakt en nagekomen.

Aanbevelingen

- Het is aan te bevelen dat de raad bij nieuw vast te stellen integraal handhavingsbeleid zelf de kaders stelt.
- Beleidskader en implementatie sluiten niet op elkaar aan. Grofweg zijn er drie opties: alsnog uitvoeren conform het vastgestelde beleid, het vastgestelde handhavingsbeleid aanpassen of het beleid intrekken en nieuw beleid vaststellen.
- Biedt jaarlijks aan de raad een gemeentebreed (sector I, II en III) handhavingsprogramma (al dan niet gebaseerd op de integrale handhavingsnota deel A) aan ter kennisname en informeer de raad jaarlijks over de uitvoering van dit programma.
- Beleg de verantwoordelijkheid (afdelingsoverstijgend en sectoroverstijgend) voor de gezamenlijke aanpak van problemen. Binnen deze verantwoordelijkheid valt tevens de bewaking van de gemaakte afspraken.

- Beoordeel of het huidige beleid, de huidige organisatie en de wijze van uitvoering voldoet aan de eisen uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Onderzoek: Planning en control van het coalitieprogramma

Eind 2008 ontvingen we een voorstel van de gemeenteraad om onderzoek te doen naar de mogelijkheden om doelstellingen en resultaten in voorjaarsnota en begroting te voorzien van specifieke en meetbare indicatoren. De raad verzocht ons om de wijze waarop een evenwichtige meerjarenbegroting tot stand zou kunnen komen erbij te betrekken.

De volgende centrale vragen zijn geformuleerd:

- *Hoe kan het planning en control (P&C) proces van de gemeente Weert betreffende het coalitieprogramma worden verbeterd, zodat toekomstgericht sturen en achteraf verantwoording afleggen effectief en efficiënt worden ingevuld?*
- *Hoe komen we tot een gedragen P&C proces dat voorziet in de informatiebehoefte van de gemeenteraad en efficiënt en effectief gebruik maakt van de kennis en kunde van het ambtelijk apparaat?*

Op 20 januari 2010 hebben we onze bevindingen gepresenteerd en bediscussieerd in een werkbijeenkomst met raadsleden, collegeleden en ambtenaren. Het onderzoeksrapport ligt op dit moment voor een bestuurlijke reactie bij het college.

Vooruitlopend hierop worden hier de hoofdconclusies en -aanbevelingen van het onderzoek gegeven. Het rapport zal - inclusief bestuurlijke reactie - aan de raad worden aangeboden.

Conclusies

- De gemeenteraad gebruikt het instrument coalitieprogramma of raadsprogramma niet om haar kaderstellende rol in te vullen.
- De gemeenteraad wil extern sturen, maar heeft hiervoor niet de juiste informatie.
- De informatie binnen de plandocumenten is voor verbetering vatbaar.
- De informatie in de controldocumenten geeft onvoldoende zicht op het bereiken van de beoogde resultaten en de beoogde maatschappelijke effecten.
- Bij de gemeenteraad ontbreekt het inzicht in het financiële resultaat en de financiële positie in meerjarenperspectief.

Aanbevelingen

- Ontwikkel de kaderstellende rol van de gemeenteraad en benut daarbij het instrumentarium.
- Ontwikkel plandocumenten met extern gerichte informatie.

- Organiseer informatie in de plandocumenten zodat een integrale afweging kan plaatsvinden.
- Verbeter de informatie in de controldocumenten zodat de gemeenteraad een beter inzicht krijgt, beter kan beoordelen en gerichter kan bijsturen.
- Stem informatie in de controldocumenten af met de behoeften van de gemeenteraad.
- Investeer in vergroting van het inzicht in de financiële situatie.

Overige resultaten 2009

Voortgangsbewaking van onze onderzoeken

Wanneer we ons rapport hebben aangeboden aan de raad, is de rekenkamer uit beeld. Graag willen we nadrukkelijker bewaken wat er gebeurd is met door de raad goedgekeurde conclusies en aanbevelingen.

In 2008 hebben we een rapportage ontworpen waarmee we willen bewaken wat er is gebeurd met de door de raad goedgekeurde conclusies en aanbevelingen. In de najaarsnota 2009 is de rapportage over de implementatie van de rekenkameradviezen voor het eerst opgenomen. Hieronder wordt de stand van zaken van de onderzoeken samengevat. Voor het complete beeld wordt verwezen naar de najaarsnota.

Stand van zaken 1^e onderzoek (2006) “Onderzoek naar organisatie en uitvoering proces van vervreemding onroerende zaken”

De aanbevelingen van de Rekenkamer zijn grotendeels uitgewerkt. De stand van zaken is thans:

- Het beleidskader “het bereiken van een maatschappelijk zo gunstig mogelijk resultaat” is vastgelegd in de nota Grondprijzenbeleid.
- De aanbeveling dat sector I voor elke transactie en voor de vestiging van zakelijke rechten procesverantwoordelijk moet zijn, is gerealiseerd door middel van een concernbrede afspraak. De sectoren zijn zelf verantwoordelijk voor nakoming/borging van deze afspraak.
- De procesbeschrijving voor vervreemdingen is gemaakt. In 2010 zal getoetst worden of de beschrijving voldoet aan de gestelde criteria/eisen voor een procesinrichting. Het proces en de procesbeschrijving is tevens een van de onderwerpen van de doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken.
- Overeenkomsten en de daaraan opgenomen te bewaken termijnen worden vastgelegd in Decos.

Stand van zaken 2^e onderzoek (2007) “Subsidies aan professionele instellingen”

Er zijn een negental mijlpalen opgenomen, waarvan de meeste thans (najaar 2009) bereikt zijn:

Mijlpalen doorontwikkeling	
1. Subsidieverordening aangepast	Gereed
2. Subsidiebeschikkingen en uitwerkingsovereenkomsten welzijnsinstellingen, inclusief afspraken t.a.v. planning & control voor tijdvak 2008-2011	Gereed
3. Afspraken planning & control culturele instellingen uitwerken voor overgangsjaar 2008	Gereed
4. Cultuurnota interactief ontwikkelen en opstellen	Gereed
5. WMO 4 jaren beleidsplan interactief ontwikkelen en opstellen (vervolg op ‘Weert op koers’)	Gereed
6. Vaststellen cultuurnota en WMO 4 jaren beleidsplan	Gereed
7. Subsidiebeschikkingen voor tijdvak van 4 jaar voor culturele instellingen op basis van nieuw beleid en subsidietoekenning voor 2009 - 2012; inclusief gelijktrekken data subsidietijdvakken voor alle culturele instellingen	in uitvoering (deels gereed)
8. Prestatieafspraken SMART maken in meetbare criteria en streefwaarden.	in ontwikkeling
9. Aanvullende maatregelen gericht op meer inzicht in de financiële situatie van de instelling	gereed (zie 2 en 3)

Geconcludeerd kan worden dat het gemeentelijk welzijns- en cultuurbeleid voor de komende jaren helder is, concrete doelstellingen zijn geformuleerd en het toezicht op de financiën van de instellingen vanuit de gemeente is verscherpt. Er is ook meer duidelijkheid ontstaan over de rol van de gemeenteraad (kaderstellend en controlerend), de rol van het college en de eigen verantwoordelijkheid van de instelling. In de toekomst zal de gemeente minimaal tweemaal per jaar op ambtelijk (zo nodig bestuurlijk) niveau met de directies van de instellingen overleg hebben aan de hand van jaarstukken en tussentijdse managementrapportages. Op deze wijze wordt in een vroeg stadium gesignaleerd of er afwijkingen ontstaan ten opzichte van de subsidieafspraken en daarbij kan tevens worden gezocht naar oplossingen.

Stand van zaken 3^e onderzoek (2008) naar de beheersbaarheid van complexe projecten met inachtneming van de rol- en taakafbakening tussen college en raad.

In 2008 heeft de rekenkamer onderzoek gedaan naar projectmatig werken. De onderzoeksresultaten en aanbevelingen zijn omgezet in een implementatieplan dat ter bespreking en besluitvorming wordt aangeboden.

Stand van zaken 4^e onderzoek (2009) naar integrale handhaving

Naar aanleiding van het rekenkameronderzoek 2009 over integrale handhaving is besloten dat er een nieuwe handhavingsnota wordt opgesteld. Deze zal in december 2009 gereed zijn en ter besluitvorming worden aangeboden.

Personele en financiële inzet

Vergaderingen

In onderstaande tabel zijn onze vergaderingen in 2009 aangegeven.

2009	Belangrijkste onderwerpen
14-01	Concept feitenrapportage quick scan integrale handhaving Onderzoeksopzet P&C
17-02	Concept technische reactie quick scan integrale handhaving
18-03	Concept conclusies en aanbevelingen quick scan integrale handhaving Onderzoeksopzet P&C Jaarverslag 2008
01-04	Opzet onderzoeksopzet onderzoek P&C van het coalitieprogramma
06-05	Selectie onderzoeksbureau voor onderzoek P&C van het coalitieprogramma
20-05	Presentatie commissie AZ
03-06	Onderzoeksopzet, aanzet referentiekader
01-07	Referentiekader, bespreken bevindingen
26-08	Referentiekader, ordenen bevindingen
15-09	Referentiekader, ordenen bevindingen
30-09	Bevindingen
14-10	Bevindingen
28-10	Bevindingen voorbereiden werkbijeenkomst raad
02-12	Bespreken technische reactie en voorbereiden werkbijeenkomst raad

Professionalisering Rekenkamer

De rekenkamer hecht aan een professionele achtergrond van haar leden. Reeds eerder heeft de heer Van Drunen de postacademische cursus rekenkameronderzoek aan de universiteit van Rotterdam gevolgd. Dit jaar heeft mevrouw A. Denissen dezelfde cursus gevolgd. De doelstelling van de cursus is om handvatten te bieden voor het opzetten en (laten) uitvoeren van kwalitatief hoogwaardig rekenkameronderzoek. In het bijzonder richt deze zich op de institutionele en methodisch-technische aspecten van rekenkameronderzoek. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de doorwerking van rekenkameronderzoek. Hierbij gaat het om de strategische meerwaarde van onderzoek, de bruikbaarheid en de mogelijke effecten van onderzoek. Deze invalshoek sluit goed aan bij de aanpak van de rekenkamer Weert om vanuit het leerperspectief de toezichthoudende taak van de raad te versterken. De rekenkamer acht het wenselijk om inzicht te vergroten in de strategische meerwaarde van

rekenkameronderzoek, de bruikbaarheid en de mogelijke effecten. De opvolging van aanbevelingen uit voorgaande rekenkameronderzoeken kunnen via de P&C rapportages worden gevolgd. Hiermee wordt het fundament gelegd voor eventueel toekomstig rekenkameronderzoek naar de strategische meerwaarde, bruikbaarheid en mogelijke effecten van door de rekenkamer Weert verricht onderzoek.

De rekenkamer wordt bij de uitoefening van haar werkzaamheden ondersteund door de griffie, die het ambtelijk secretariaat voert van de rekenkamer.

Vergoeding externe leden versus geïnvesteerde uren

De externe leden van de rekenkamer ontvangen een vaste vergoeding. In 2009 was dit € 3.180,00 voor de voorzitter en € 2.650,00 per lid.

Globale tijdsbesteding in 2009 van de voorzitter bedroeg ongeveer 180 uren, van de leden 90 uren.

Budget 2009

Het budget voor de rekenkamer in 2009 bedroeg € 53.103,00. Hiervan is een bedrag van € 8.924,60 uitgekeerd aan de voorzitter en de leden.

Budget 2009	
Inkomsten	
Budget	€ 53.103,00
Uitgaven	
Vergoedingen en reiskosten	€ 8.924,60
Quick scan integrale handhaving	€ 1.975,00
Planning en control van het coalitieprogramma	€ 25.000,00
Opleidingen	€ 1.615,00
Lidmaatschap NVRR	€ 320,00
Advertenties en publicaties	€ 118,27
Saldo	€ 37.952,87

De rekenkamer Weert in 2010 en verder

Afronding onderzoek planning en control van het coalitieprogramma

Het onderzoek over de planning en control van het coalitieprogramma zal in 2010 worden afgerond. Na ontvangst van de bestuurlijke reactie zullen we de raad vragen het onderzoek te agenderen voor de raadsvergadering. We verwachten dat dit in de zomer 2010 zal zijn. Het onderzoek is wel ter kennisgeving aan de raadsleden verstuurd, omdat de adviezen juist bij het opstellen van een coalitieprogramma en eventueel raadsprogramma relevant zijn.

Opstarten nieuw onderzoek

Begin 2010 starten we een nieuw onderzoek op, te beginnen met onderwerpselectie en onderzoeksopzet. Bij de onderwerpselectie maken we gebruik van onderstaande groslijst. In de planning zullen we de onderzoeksopzet gereed hebben in juni, waarna selectie van een onderzoeksbureau zal plaatsvinden.

Groslijst onderwerpen rekenkameronderzoek

- WMO
- Sportbeleid
- Subsidiebeleid
- Accommodatiebeleid
- Evaluatie: "Weert opmaat naar de toekomst opmaat in 2015"
- Afhandeling brieven
- Recreatie
- Grondpolitiek
- Wijk- en dorpsraden
- Burgerparticipatie

Onderzoek 2013

In 2013 wil de rekenkamer graag opnieuw een onderzoek doen naar de planning en control van het coalitieprogramma. In dit onderzoek wordt het onderzoek van 2009 betrokken.